

Anna Pichnerová, *M. J. Fesl, j. f. Hurdálek a litoměřický bolzanismus*. Diplomová práce, Ústav českých dějin, Filozofická fakulta UK v Praze, vedoucí práce doc. Daniela Tinková, 76 nenormovaných (hustějších než je předepsáno) stran.

Anna Pichnerová sepsala svou diplomovou práci v návaznosti na svou práci předcházející, bakalářskou věnovanou Franzi Schneidrovi. Nabízí tedy další příspěvek k dějinám katolického osvěcenství první poloviny 19. století.

Literatura a prameny

Diplomantka prokázala velmi dobrou orientaci v domácí i zahraniční literatuře k tématu, prokázala, že ji dokáže promyslet, kriticky zpracovat a na základě ní pak sepsat vlastně první souhrnný životopis Michaela Fesla, který bývá ve stínu slavnějšího Bernarda Bolzana. Vlastní práce M. Fesla jsou pak stěžejním pramenem i oporou jejího výzkumu.

Metodika a zpracování

Anna Pichnerová s ohledem na téma práce nevolila klasickou biografickou metodu, ale včlenila životní osudy M. Fesla do kontextu dobových sporů i napětí či konfliktů, v nichž nechyběla ani razié a zabavení opisů Bolzanových exhort, deníků a dalších pramenů, dlouholetá soudní řízení a Feslovo odsouzení. Právě litoměřické období je v práci pojednáno (s důrazem na působení Hurdálkovo) barvitě.

Na práci Anny Pichnerové je třeba ocenit, že je prací mezioborovou, že dokázala zpracovat a kompetentně pojednat o náboženské a filozofické problematice v historickém kontextu (upozorní v této souvislosti především na důkladný rozbor Feslova Vyznání, které vycházelo na stránkách časopisu *Hesperus* v říši), dále jeho modlitební knihy a jeho předmluvy k Bolzanovu dílu *Mein Glaube* (které nakonec právě proto, že Fesl sepsal předmluvu, nevyšlo). Náročné téma vystavěla diplomantka logicky, vyložila srozumitelně, čtivě a zpestřila rozsáhlými citáty (překlady) příslušných pasáží Feslových děl.

Diplomantka se nespokojila pouze s vylíčením Feslova životního osudu, analýzou jeho díla a jeho reflexe (resp. jeho represe), ale pojednala i o druhém životě Michaela Fesla a to v 19. i ve 20. století.

Gramatická úroveň práce

Pravděpodobně při rychlém dokončování práce byla tato stránka práce už opomenuta, v textu zůstalo mnoho překlepů či jiných podobných chyb (nerozepisují je zde, ale v rukopisu práce

jsem je označila), autorka také píše většinou starším typem pravopisu (filosofie, universita, ještě starší theologie), ale nikoli důsledně. Upozorňuji na tuto skutečnost proto, že se domnívám, že by práce mohla být základem budoucí publikace v dobře zvoleném periodiku, a pak by měla být náležitá pozornost autorkou věnována i této sféře. Muzeum, dnes Národní, neslo po jistou dobu název Vlastenské, nikoli Vlastenecké a ani Národním se ve Feslově době oficiálně nenazývalo. Tuto informaci by bylo třeba uvést a vysvětlit, pokud už se název, jak je obvyklé, uvádí v aktuální podobě. Přehlédnutí také způsobilo, že některé poznámky zůstaly v „pracovní“ verzi, na což jsem také ve vytištěné práci upozornila.

Těším se na obhajobu a **do diskuse** pak kladu alespoň jednu teoretickou otázku, do jaké míry je na místě psát o Feslovi jako o „exulantovi“, když území státu neopustil ani v době, kdy byl v církevním trestu. Konkrétní otázkou by pak mohlo být – s ohledem na předešlou práci diplomantky – nastínění vztahu či bližších souvislostí – pokud je možné je doložit - mezi Feslem a Schneidrem, protože tento okruh osobností byl pro budoucí intelektuální vývoj české společnosti inspirativní (rodina Františka Palackého, okruh korespondentů Karla Havlíčka atd.).

Práce Anny Pichnerové splňuje požadavky, kladené na diplomové práce a s ohledem na náročné téma, které dokázala uchopit, využít v rozsáhlé míře cizojazyčnou literaturu, představit v širších souvislostech problematiku katolického osvícenství a jeho představitelů, **doporučuji k obhajobě** a doporučuji ji (bez ohledu na své výtky týkající se formální stránky práce) ocenit známkou **výborně**.

V Praze 31. srpna 2023

Doc. PhDr. Magdaléna Pokorná, CSc.